

חיל-רגלים

מאת
קפט. מ. מולר

ממוכן

בהתקפה

יסודות הפעולה ההתקפית של פלוגה רובאית אינם משתנים, בעיקרו של דבר, בין אם הפלוגה פועלת רגלית ובין אם היא רכובה על נושאי-גייסות-משוריינים. כשהיא רכובה יושם דגש חזק יותר בתנועות מהירות ותכופות, כולל המשכתה של ההתקפה מיעדי-הבינים. ניתן לצפות מפלוגה רכובה כי תכבוש יעדים עמוקים יותר מאותם יעדים שתכבוש פלוגה רגלית.

הדרג התוקף שלה יעקוף לעיתים קרובות יותר התנגדות אויב, אשר תחוסל אחרי-כך על-ידי כוחות העתודה. כשהיא נהנית מן היתרון שבניידות גדולה יותר יכולה הפלוגה הרכובה להתקפת להרשות לעצמה פיזור רב יותר מאשר בהתקפה רגלית, ולהתרחק יותר מאחידות שכנות. כשהדגש מושם במהירות התנועה מופיע בפלוגה הרכובה הצורך להסתמך יותר, בכל רמות הפיקוד, על פקודות מקוטעות ופקודות המגדירות את טיב המשימה בלבד.

בעצבו את תכנית-ההתקפה שלו חייב מפקד הפלוגה הרובאית הרכובה לשקול גורמים מסויים (בנוסף לאותם גורמים שהוא שוקל לקראת התקפה רגלית) הנוגעים לתפעולם של נושאי-

הגייסות המשוריינים שסופחו לפלוגתו לצורך ההתקפה. אחדים משיקוליו החשובים ביותר הם: פני-הקרקע, המכשולים, מצב האויב, רמת ניידותה של הפלוגה, מספר הטנקים המסופחים אליה, ואש-הסיוע העומדת לרשותה.

פני-הקרקע בציר ההתקדמות ובאיזור הפעולה עלולים להקל על השימוש בנושאי-גייסות-משוריינים, או לצמצם את תנועתם. כלי-רכב אלה מיטיבים ביותר לפעול בפני-קרקע גלילים, פתוחים יחסית, שבהם ניתן לנצל ניצול מירבי את ניידותם על פני לא-דרך. פני-קרקע סגורים, כגון יערות, עשויים להגביל את השימוש בנושאי-גייסות-משוריינים לא רק משום שתנועת כלי-הרכב תצטמצם, אלא גם משום שתנועתם על פני-

נושאי-גייסות-משורנים על-פני כל הדרך אל היעד.

כאשר נושאי-הגייסות-המשורנים מסופחים לפלוגה רובאית לצורך התקפה, רצוי עד מאוד שמספר מספיק של נושאי-גייסות יסופח לתובלת כל המחלקות הרובאיות, ובמצבים מסוימים — גם ליחידות-משנה של מחלקת-הנשק.

ואולם יש להביא בחשבון שבמקרים מסוימים יסופחו נושאי-גייסות-משורנים במספר שיספיק רק לנשיאת חלק מיחידות-המשנה הרגליות. יש להביא בחשבון גיידות חלקית זאת בתכנון ההתקפה, שכן יש לדאוג לכך ולוודא כי יחידות-המשנה הרכובות והרגליות לא תתרחקנה זו מזו עד כדי כך, שהאויב יוכל להביס כל יחידת-משנה בנפרד.

סיפוח טנקים לפלוגה רובאית לצרכי מבצעים ישפיע השפעה ניכרת על השימושים האפשריים בנושאי-גייסות-משורנים בהתקפה. כאשר נושאי-הגייסות-המשורנים פועלים בלי טנקים, אי-אפשר לנצל ניצול מלא את יכולתם, בגלל פגיעותם של נושאי-הגייסות לאש טנקים ולאש נגד-טנקית. כאשר מצרפים אליהם טנקים, מגוונים עליהם הטנקים הודות ליכולתם להשמיד באשם טנקים וכלים נגד-טנקיים של האויב. מלבד זאת ימשכו הטנקים אל עצמם אש שהיתה נורית על נושאי-הגייסות, אילו לא צורפו הטנקים לנושאי-הגייסות.

כתוצאה מכך, לעתים קרובות תתאפשר הת-קפה רכובה של טנקים ונושאי-גייסות-משורנים על ביצורי אויב שלא ניתן לתקוף אותם בנושאי-גייסות משורנים בלבד.

הגם שתכנון ההתקפה זהה בעיקרו הן בהתקפה רכובה והן בהתקפה רגלית, חייב מפקד הפלוגה הרובאית להביא בחשבון, בחישוביו בתכנון הת-קפה רכובה, את ההבדלים המפורשים באורחי-המעשה ("הטכניקות") בשתי צורות התקפה שונות אלה, וזאת למען יעמוד על האפשרויות הטמונות בנושאי-הגייסות, ויפעילם מתוך ניצול האפשרו-יות הללו, ובתחומן.

להלן — דיון באחדים מן ההבדלים הללו. פלוגה רובאית תשתמש אך לעיתים רחוקות בעמדת-הסתערות בשביל התקפה רכובה. כל פעם שאפשרי הדבר מעזתה תנועת הפלוגה משטח

קרקע שכאלה, כשהם נושאים רגלים, תעשה אותם מטרות נוחות לצותי צייד-טנקים של האויב, המסתתרים בסבך.

בהעריכו את הקרקע אין מפקד הפלוגה צריך לבחור, כמקובל, נתיבי-התקרבות-ליעד בשטחים הנוחים ביותר לתנועת נושאי-הגייסות-המשורי-נים שלו. אדרבא, רצוי שישקול את התנועה בפני-קרקע פחות נוחים, אם יש בהם כדי להעניק לו אפשרות טובה יותר להשיג הפתעה. בנוסף לשי-קולי עבירות פני-הקרקע לנושאי-גייסות משורי-נים שומה עליו לשקול גם את עבירותה לכלי-רכב גלגליים. פני הקרקע העבירים לנושאי-גיי-סות-משורנים עלולים להיות בלתי-עבירים לכלי-הרכב הגלגליים הנושאים נשק-מסייע וסיוע לוגיסטי הדרוש למבצעים ממושכים ורצופים.

מכשולים, הן הטבעיים והן העשויים בידי אדם, עלולים למנוע תנועת פלוגה רכובה בנתיבי-הת-קרבות מסוימים. מכשולים רחבי-ידיים עלולים למנוע את הדרג התוקף מלהשתמש בנושאי-גייסות-משורנים עד אשר תאפשר הפעולה הרג-לית את פריצתם של מכשולים אלה (כגון שדות-מוקשים).

שיקול חשוב בתפעולם של נושאי-גייסות-משורנים המסופחים לפלוגה הוא מצבו של האויב, כלומר — היערכות הכוחות וכלי-הנשק שלו). כיון שנושאי-הגייסות-המשורין פגיע לאש-טנקים ולאש-נגד-טנקים, יש להדגיש בשיקולים הדגשה מיוחדת את נוכחות שריון-האויב. את הגנתו הנגד-טנקית ואת עמדות-הנשק בעלות מחפה-הראש שלו. מאחר שמחפה-ראש יבטל את תכליתיותם של נפצי-אוויר ארטילריים ופצצות מרגמה כנגד אנשי האויב שעליהם הוא מחפה, תחשוף בדרך כלל תנועת נושאי-הגייסות-המשורי-ניים בקרבת עמדות כאלה את כלי-הרכב הללו תשיפה מסוכנת מדי לכלי-נשק נגד-טנקים קצרי-טוח. באי-אלו מצבים עשויים נוכחות שריון האוי-ב, הגנתו הנגד-טנקית ועמדותיו בעלות מחפה-הראש להוציא מכלל אפשרות או להגביל חמורות תנועה רכובה מקרה-הציאה קדימה כל עוד לא הושמדו יחידות-אויב ועמדות-אויב אלו, או שותקו מצד שני, בהיעדר שריון האויב, בהיות הגנתו הנגד-טנקית חלשה ובהחזיקו בעמדות שהוכנו בחיפזון ושאינו להן מחפה-ראש, תתאפשר תנועת

...התנועה הרכובה תימשך עד לפני היעד...

מפקד פלוגה רובאית יכול לבחור בשביל התקפה רכובה שטח-ירידה-מהרכב (או שטחים כאלה) מעבר לקריציאה, שבו ירד הדרג-התוקף שלו בנושאי-הגייסות וימשיך בהתקפה רגלית. שטח זה יכול להימצא לפני קרי-ההסתערות, בקרי-ההסתערות, או על היעד. מפקד הפלוגה בוחר בשטח-הירידה-מהרכב על יסוד הערכתו את המרחק שאותו יוכל הדרג התוקף שלו לעבור בנושאי-הגייסות. בטרם יהיה פגיע לטנקים, לתותחים נגד-טנקים, למכשולים, או לצווי צידי-הטנקים של האויב. עליו לשקול כאן את מידת ההגנה שיעניקו לפלוגה הטנקים המסופחים אליה, אש הנשק המסייע, פני-הקרקע, והשפעת כלי-זין אטום. מים, הוא מתכנן לנוע ברכב קדימה ככל האפשר. על כל פנים, קביעת שטח-הירידה-מהרכב היא ארעית ועלולה להשתנות במהלך ניהול ההתקפה. אם מצב האויב יאפשר או יצריך את השינוי.

תכנית ההתקפה של מפקד הפלוגה הרובאית תכלול תכניות ברורות להפעלת נושאי-הגייסות

הבינוס כך, שיחידות-המשנה המוליכות שלה יחצו את קריציאה (או את נקודת-ההתחלה) בזמן שנקבע, ובלי לעצור, כיון שכל עצירה בסמוך לחציית קריציאה כרוכה בהיחשפות גדולה יותר של הכוח לאש תלולת מסלול, ומצמצמת בהרבה את מידת ההפתעה שניתן להשיג. ואולם לפעמים יהיה צורך לעצור לזמן-מה את הפלוגה בעמדת-הסתערות כדי להשלים תיאומים סופיים או לסיים הכנות הכרחיות אחרות. לפני הנחתת ההתקפה, לפלוגה רובאית ממוכנת יוקצה לעיתים קרובות מאוד ציר התקדמות. לעיתים רחוקות יוקצה לה איזור פעולה. הקצאת הציר צריכה לאפשר גמישות מירבית בהתקפה. כדי ליהנות מהיתרון גות הנוספים שמעניקים לו נושאי הגייסות המשרי ריגים צריך מפקד הפלוגה להרשות למפקדי המחלקות שלו חופש-פעולה גדול יותר, אשר לא יחרוג, כמובן, מתכנית-ההתקפה של הפלוגה. יעדי-הבינוס שייבחרו צריכים להיות רק אלה ההכרחיים לבקרת ההתקפה ולניהולה.

לא יהיה צורך להציבה במקום בו יקל עליה לבצע משימות שקרוב לדאי כי תוטלנה עליה (כגון אבטחת אגף חשוף, או תנועה מאחורי מחלקה מסוימת בדרג התוקף). ביצוען של משימות אבטחת אגף המוקצות לעתודה תוקלנה על-ידי הפעלת נושאי-גייסות-משוריינים יחידים בתפקידי תצפית באגפים.

בדרך כלל יתכנן מפקד הפלוגה להחזיק את עתודתו רכובה עד להטלתה לקרב, וכן זמן רב ככל האפשר לאחר זאת, אם ירשה המצב.

התכנית להתארגנות-מחדש ולהתבססות כרוכה בשיקולים מיוחדים, כאשר נותנים לפלוגה נושאי-גייסות-משוריינים. יש לתכנן תספוק-במועדו של דלק, חומרי סיכה ותחמושת בשביל נושאי-הגייסות. תספוק זה מבוצע במידת האפשר בעמדה שביעדי, אך פעולות האויב עלולות לאלץ לערוך את התספוק בשטח-מת שבעורף היעד. תספוק התחמושת למחלקות הרובאיות יוקל כאשר ניתנים להן נושאי-גייסות-משוריינים, כיון שאפשר לשאת בכל כלי-רכב כמות גדולה של תחמושת. בתכנון יוכלל השימוש בכלי-הנשק של נושאי-הגייסות-המשוריינים לשם סיוע בהתבססות, או מעמדות-תובה בשטח-מת שיירו מהן אש לחזית, או בהטת לתה של משימת אבטחת האגפים והעורף עליהם. כאשר נשקפת סכנה שהאויב יפעיל כלי-זין אטום-מיים, ורצוי לפזר את יחידות-המשנה של הפלוגה, תאפשר הניידות, שמעניקים לפלוגה נושאי-הגייסות-המשוריינים. פיזור מהיר של הפלוגה וכן ריכוז-מחדש במהירות, במקרה שתידרש להגן על היעד בפני התקפה "מקובלת" (כלומר, לא אטומית).

כפי שנאמר לעיל, כאשר יש לפלוגה רובאית הניידות שמעניקים לה נושאי-הגייסות-המשוריינים מושם הדגש בהמשכה מהירה של ההתקפה, כדי ששיווי-משקלו של האויב יוסיף להיות מעורער ולמען שלא יואט קצב הפעולה. בשביל להקל על המשכה מהירה בהתקפה צריך שהתכניות המוקדמות תהיינה מושלמות ככל האפשר, כדי לצמצם עד למינימום את השהיה ביעד-ביניים.

כשם שיש שיקולים מיוחדים בפיתוח תכנית התמרזן של התקפה רכובה, יש לשקול גורמים נוספים גם בעיצוב תכנית סיוע-האש. בדרך כלל יש לראות כשיקול ראשון במעלה מתן אבטחה

קפיצה תוך נסיעה

המשוריינים שסופחו אליו. כאשר עומד לרשותו מספר נושאי-גייסות-משוריינים המספיק לנשיאת כל המחלקות הרובאיות, יספח מפקד הפלוגה, בדרך כלל, את נושאי-הגייסות למחלקות, לצורך המבצעים. לעיתים מסופחים לפלוגה נושאי-גייסות-משוריינים במספר המספיק גם לנשיאת יחידות-משנה אחדות ממחלקת-הנשק. אולם כא-שר הפלוגה רכובה רק בחלקה, על מפקד הפלוגה להחליט מהי הדרך הטובה ביותר להפעלת נושאי-הגייסות-המשוריינים לשם ביצוע המשימה. במצב שכזה, יש לשקול קודם כל את נשיאתה של עתודת הפלוגה בנושאי-הגייסות, במקום שישאו את הדרג התוקף, כיון שהפעלה כזאת של נושאי-הגייסות תאפשר גמישות גדולה יותר.

בתכנון השימוש בעתודה ממוכנת יש לזכור, כי הימצאות נושאי-גייסות-משוריינים עם הע-תודה מעניקה לוו אפשרויות גדולות יותר מאלה שיכלו להיות לה אילו היתה רגלית. הודות ליכול-תה של העתודה לנוע במהירות, לעתים קרובות

תוספת ניידות

ניידותו של נושאי־הגייסות־המשורין, במידה שאין הקרקע מצמצמת אותה, מאפשרת לפלוגה לנקוט את הטקטיקה המתאימה ביותר לשדה־הקרב של זמננו, כולל שדה־הקרב האטומי. השיקולים הנוגעים לבחירת תבניות בשביל התקפה רגלית — כוחם יפה בדרך כלל גם בהתקפה רכובה. עם זאת, בהתקפה רכובה מופעלות תחילה, לעתים קרובות, מחלקה או שתי מחלקות, ובמיוחד נגד יעדים עמוקים, מאחר שניידותו של נושאי־הגייסות־המשורין, מאפשרת פריסה מהירה של המחלקות לתקיפת עמדות האויב, — ורצוי שאלו יותקפו באופן, כאשר מספחים נוסאי־גייסות־משורנים לפלוגה, מקצה ארסון מפקד־הפלוגה למחלקותיו. תכנית התמרון נערכת במגמה לנצל ניצול מלא את המהירות, מחפה־השריון, תוספת עצמת־האש ופעולת־ההלם שאותם מעניקים נושאי־הגייסות־המשורנים, רצוי כי הגייסות ישארו רכובים בנושאי־הגייסות־המשורנים כל עוד פני־הקרקע ומצב האויב מאפשרים זאת, בשעת ההכרח הם יורדים מן הרכב ותוקפים רגלית. הרגלי הבכיר־בדרגתו בנושאי־הגייסות־המשורין הוא מפקד הרכב, והוא גם המפעיל את המקלע בן 50. האינץ' שבצריחו. כאשר הגייסות יורדים מן הרכב מופעלים המקלעים על־ידי הנהגים או על־ידי אנשים אחרים שלהם הוקצה תפקיד זה. נושאי־הגייסות־המשורנים נעים בדיילות בעקבות הרגלים שירדו מעליהם, או נעים קדימה לעמדות שנקבעו מראש, כאשר הם נקראים לעשות כן על־ידי מפקד דה של היחידה שאותה הסיעו. לתחמושת ולסוגי האספקה האחרים, הנישאים בנושאי־הגייסות־המשורנים, נודעת חשיבות חיונית בשלב ההתבססות, לאחר שלב ההתקפה הרגלית, או במצב שבו הפלוגה מתפזרת לאחר שכבשה את היעד.

באותה לנושאי־הגייסות באמצעות אש־הסיוע. כישאין לעמדות האויב מחפה־ראש, ניתן להפעיל בתכליתיות אש ארטילריה ומרגמות ואש נשק־קל כדי לאבטח את נושאי־הגייסות מפני כלי־נשק נגד־טנקים קצרי־טוח. משימות־האש מוקצות בתכנון לעמדות ידועות או חשודות של טנקים ותותחים נגד־טנקים של האויב. ניתן להשתמש בעשן כדי למסך את התקדמותם של כלי־הרכב ואת תנועת הרגלים שירדו מעליהם. מאחר שתנועת יחידות־המשנה הרכובות המתמרנות אל היעד תהיה מהירה, חשיבות חיונית נודעת לתכנון ולתיאום יסודיים של אש־הסיוע, כדי שתתאפשרנה הנחתות־אש, העתקות־אש והפסקות־אש במועד הנכון.

שיקול חשוב בתכנון אש־הסיוע הוא צפיית מראש של דיילוגי כלי־הנשק המסייעים ביחס לתנועת יחידות־המשנה המתמרנות. לדוגמה, אם נראה לו למפקד כי יחידת־המשנה המתמרנת יכולה להגיע במהירות אל מעבר לטוח כלי־הנשק המסייעים האורגניים שלו, שומה עליו לתכנן כי ישען על אמצעי סיוע־אש שאינם כלולים אורגנית ביחידת־המשנה זו, בעת הדיילוגים.

במרוצת ניהולה של ההתקפה, התנועה מקור־היציאה והלאה מבוצעת במהירות הגדולה ביותר שמאפשרים פני־הקרקע, יכולתם של נושאי־הגייסות, והשימוש באש־הסיוע. תועלת מירבית ניתן להפיק מהטנקים המסופחים, אם מחלקה רובאית רכובה תנוע בעורפה של מחלקת הטנקים בתבנית הדומה לתבנית הטנקים, והמשולבת בה. על־ידי כך תצומצם מידת הסתכנותם של נושאי־הגייסות־המשורנים בהיחשפם לאש ישירת־הכיוון של האויב. התנועה הרכובה תימשך עד אל היעד, או עד נושאי־הגייסות־המשורנים נתקלים באיזה מכשול שהוא, או עד שאש האויב לסוגיה השונים הופכת את התנועה הרכובה למסוכנת יותר מאשר התנועה הרגלית (1).

באי־אלו מצבים עלולה התנגדות האויב להיות פחותה מן המשוער והתנועה הרכובה תתאפשר גם מעבר למקום שנקבע ארעית כשטח־הירידה מהרכב. במקרה שכזה יוציא מפקד הפלוגה פקוד להמשיך בתנועה הרכובה ללא עצירה. מצד

(1) כמובן ששיקול זה מתחם לנושאי־גייסות שלהם עצמם גג משורין ואינם מסתכנים ברכיסי הפצצות — המער.

צות־קרב משורין

כל פנים, את כל סוגי האש העומדים לרשות היחידה, לרבות עשן, יש להנחית מיד על המקום הידוע או החשוד של כלי־הנשק אשר לאויב. מפקד הפלוגה, בקרי־אש קדמיים וצוטי כלי־נשק מסייעים ישירי־כיוון חייבים להיות דרוכים לקראת מצבים שכאלה, ועליהם להגיב מיד, כדי לצמצם עד למינימום את אבידות הדרג התוקף.

שני, הדרג התוקף עלול להיירות באש טנקים או באש נגד־טנקים לפני הגיעו לשטח־הירידה־מהרכב. במצב שכזה חייב מפקד המחלקה שנורתה עליה האש להחליט מיד כיצד יוכל להוריד את מחלקתו מן הרכב בתנאים הבטוחים ביותר האפשריים. בהתאם למצב תבוצע הירידה מהרכב מיד, או שיערך נסיון לנוע חיש ברכב אל מחסה. על

מושגים

השגות

אמרות

„להכיר — ואפילו יהא זה בקצרה וברפרוף — בזכות־פעלו של איש מאנשיך, פירושו של דבר לעורר לויאליות ולעודד מאמץ־מוגבר. להתעלם מזכות־פעלו של אדם — פירושו לרפות ידיים ולטפח אדישות.”

מתוך מאמר ב"רחון־השריון" האמריקאי על הכרת הישגים וליקויים

✱

„תקציב הוא תכנית. תקציב צבאי רהיג, במובן מסוים, תכנית צבאית לפעולה העתידה. הן קימוציו והן הקצבותיו מבטאים אותה ומעידים עליה.”

מתוך מאמר־ראשי ברחון צבאי

שתי דעות

„האדם מאמץ דמיונו ותושתיו בכדי שיוכל להרוג מבלי שיסתכן בכך כי יהרג בעצמו...”

„להילחם מרחוק — מעשה טבעי הוא לאדם; מראשית ימיו לא אימץ את כל שקידתו אלא על מנת להשיג תוצאה זו — והוא מוסיף לעשות כן.”

ארנדן־די־פיק, איש־צבא צרפתי וסופר דגול בפסיכולוגיה־של־קרב

✱

„כשהחרב קצרה — אין עליך אלא לצעוד צעד נוסף קדימה.”

לור הוש, מגדולי המצביאים במלחמת המהפכה הצרפתית